

EDUSKUNNAN VASTAUS 77/2007 vp

Hallituksen esitys laiksi vuorotteluvapaalain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi vuorotteluvapaalain muuttamisesta (HE 77/2007 vp).

Valiokuntakäsittely

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TyVM 5/2007 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että vuorotteluvapaajärjestelmän vakinaistamista koskeva hallituksen esitys annetaan eduskunnalle vuoden 2008 aikana.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

vuorotteluvapaalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun vuorotteluvapaalain (1305/2002) 3, 5 ja 7—10 §, 15 §:n 3 momentti sekä 17, 23 ja 25 § seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *vuorotteluvapaalla* järjestelyä, jossa työntekijä työnantajansa kanssa tekemän vuorottelusopimuksen mukaisesti määräaikaisesti vapautetaan palvelussuhteeseen kuuluvien tehtävien suorittamisesta ja jossa työnantaja samalla sitoutuu vastaavaksi ajaksi palkkaamaan työvoimatoimistossa työttömyysturvalain 2 luvun 1 §:ssä tarkoitetun työttömänä työnhakijana olevan;

2) *vuorottelijalla* henkilöä, joka jää vuorotteluvapaalle;

3) *sijaisella* henkilöä, joka on palkattu vuorotteluvapaan ajaksi työhön;

4) *vuorotteluvapaan jaksottamisella* sovitun vuorotteluvapaan pitämistä useammassa jaksossa;

5) *vuorotteluvapaan pidentämisellä* vuorotteluvapaan jatkamista välittömästi sovitun vapaan päättymisestä; ja

6) *tilapäisellä työhön paluulla* tilapäistä työsäoloa vuorotteluvapaan aikana sen työnantajan

työssä, jonka palvelussuhteesta vuorottelija on vuorotteluvapaalla.

5 §

Työssäoloedellytys

Vuorotteluvapaan edellytyksenä on, että vuorottelijan 2 §:ssä tarkoitettu työssäolo ja palvelussuhde samaan työnantajaan on yhdenjaksoisesti kestänyt välittömästi ennen vuorotteluvapaan alkamista vähintään 13 kuukautta, johon voi sisältyä enintään 30 kalenteripäivää palkatonta poissaoloa. Sairaudesta tai tapaturmasta johtuva poissaolo rinnastetaan tätä säännöstä sovellettaessa työssäoloon.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua työssäoloaikaa laskettaessa luetaan hyväksi myös aika, jonka vuorottelija on ollut työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 10 §:ssä tai merimieslain (423/1978) 6 §:ssä tarkoitetun liikkeenluovuttajan tai liikkeen luovutukseen verrattavan uudelleen järjestelyn kohteena olevan julkisoikeudellisen yhteisön palveluksessa.

7 §

Vuorotteluvapaan jaksottaminen ja sovittu vuorotteluvapaan pidentäminen

Vuorotteluvapaan jaksottamisesta on sovittava vuorottelusopimuksessa ennen vapaan aloittamista. Vuorotteluvapaata jaksotettaessa kunkin jakson vähimmäispituus on 90 kalenteripäivää.

Vuorotteluvapaan pidentämisestä on sovittava kaksi kuukautta ennen sovittu vuorotteluvapaan päättymistä.

Vuorotteluvapaa on kuitenkin pidettävä kokonaisuudessaan kahden vuoden kuluessa sen alkamisesta eikä sen yhteenlaskettu kesto saa ylittää vuorotteluvapaan enimmäiskestoä.

8 §

Vuorottelusopimus

Työnantajan tulee tehdä vuorottelijan kanssa kirjallinen vuorottelusopimus, jossa työnantaja

sitoutuu palkkaamaan sijaisen. Tämä sopimus sekä työsopimus tai muu luotettava selvitys siitä, että sijainen on palkattu vuorotteluvapaan ajaksi, on toimitettava ennen vuorotteluvapaan alkamista työvoimatoimistolle. Vastaavat tarvittavat selvitykset on toimitettava työvoimatoimistolle jaksotettaessa tai pidennettäessä vuorotteluvapaata 7 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

9 §

Sijainen

Sijaista palkattaessa on etusija annettava sellaiselle työvoimatoimistossa työttömänä työnhakijana olevalle julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) 1 luvun 7 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettulle nuorelle tai 1 luvun 7 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettulle pitkäaikaistyöttömälle taikka korkeakoulu- tai ammattitutkinnon äskettäin suorittaneelle, jonka ammattitaito arvioidaan riittäväksi haettuun tehtävään. Työvoimaviranomaisen ja työnantajan on suoritettava arviointi yhteistyössä. Jos haettuun tehtävään ei ole sopivaa edellä tarkoitettua työttöntä työnhakijaa, vuorotteluvapaasijaiseksi on mahdollisuuksien mukaan palkattava sijainen, jonka työnsaannin tarve on suurin ja jonka työllistymisedellytyksien voidaan arvioida parantuvan määräaikaisen työn avulla.

Sijaiseksi ei voida palkata henkilöä, jota pidetään työttömyysturvalain 2 luvun 6 ja 7 §:ssä tarkoitettuna päätoimisena opiskelijana.

Sijaisen työajan tulee olla vähintään vuorottelijan säännöllisen työajan pituinen. Jos työnantajan palveluksessa oleva osa-aikainen työntekijä on työttömänä kokoaikatyön hakijana työvoimatoimistossa ja hänet palkataan vuorotteluvapaan johdosta vapaaksi tulleeseen työhön, voidaan vuorotteluvapaa toteuttaa ottamalla näin vapaaksi jäävään työhön työvoimatoimistoon ilmoittautunut työtön työnhakija työsopimuslain 2 luvun 5 §:n estämättä. Tällöin näiden työntekijöiden yhteisen työajan lisäyksen tulee olla vähintään vuorottelijan säännöllisen työajan pituinen.

10 §

Vuorotteluvapaan ennenaikainen päätyminen ja tilapäinen työhön paluu

Vuorotteluvapaan päättymisestä ennenaikaisesti tai tilapäisestä työhön paluusta on sovittava työnantajan ja vuorottelijan välillä. Vuorotteluvapaa kuuluu tilapäisen työhön paluun aikana ja jatkuu sen jälkeen vuorottelusopimuksen mukaisesti, jollei sitä pidennetä 7 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Vuorotteluvapaa katsotaan päättyneeksi, jos vuorottelijalle syntyy oikeus saada sairausvakuutuslain mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka hänelle myönnetään vapaata, joka ajoittuu vuorotteluvapaan ajalle, raskauden ja synnytyksen tai lapsen hoidon vuoksi taikka hän alkaa saada erityishoitorahaa. Jos kuitenkin edellä tarkoitettu oikeus tai myönnetty vapaa kestää enintään 18 arkipäivää, katsotaan vuorotteluvapaan olevan sanottuna aikana keskeytyneenä.

15 §

Vuorottelukorvauksen suuruus

Sen estämättä, mitä työttömyysturvalain 6 luvun 4 §:ssä ja sen nojalla säädetään ansiopäivärahan perusteena olevan palkan määrittämisestä, vakiintuneena pidettävää palkkatuloa määrättäessä otetaan huomioon vuorottelijan vähintään 52 viikon ajalta saamat palkkatulot vuorotteluvapaata edeltäviltä täysiltä palkanmaksukausilta. Palkkatuloihin ei lueta niitä luontaisetuja, joiden saaminen vuorottelusopimuksen mukaan jatkuu vuorotteluvapaan aikana.

17 §

Työvoimapoliittinen lausunto

Työvoimatoimisto tai työvoimatoimikunta antaa Kansaneläkelaitosta ja työttömyyskassaa

sitovan lausunnon vuorottelukorvauksen 5—8 §:ssä, 9 §:n 2 ja 3 momentissa, 11 §:ssä ja 14 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetuista edellytyksistä sekä 19 §:n 1 momentissa tarkoitetuista takaisinperinnän edellytyksistä.

Työvoimapoliittiseen lausuntoon sovelletaan, mitä työttömyysturvalaissa ja sen nojalla säädetään, jollei tästä laista muuta johdu.

23 §

Toimeenpanoelimet

Vuorotteluvapaan toimeenpanoa johtaa, ohjaa ja kehittää ylimpänä viranomaisena työ- ja elinkeinoministeriö. Kansaneläkelaitoksen ja työttömyyskassojen valvonnan osalta on voimassa, mitä työttömyysturvalaissa ja työttömyyskassalaissa säädetään.

25 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2009.

Tätä lakia sovelletaan vuorotteluvapaiisiin, joita koskeva vuorottelusopimus tehdään lain voimassa ollessa, jos vuorotteluvapaa pidetään 31 päivään joulukuuta 2010 mennessä.

Ennen tämän lain voimaantumista voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Tätä lakia sovelletaan vuorottelusopimuksiin, jotka on tehty tämän lain voimaantumisen jälkeen.

Ennen tämän lain voimaantumista voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

EV 77/2007 vp — HE 77/2007 vp

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2007
